

NOU-1996

*JAARVERSLAG EN JAARREKENING 1996
VAN
HET NATIONALE BALLET
AMSTERDAM*

Amsterdam, 17 april 1997

VOORWOORD DOOR HET BESTUUR

In zijn vergadering op 21 april 1997 stelde het bestuur de hierbijgaande jaarrekening 1996 van Het Nationale Ballet alsmede het begeleidende verslag van de directie - bestaande uit Dick Hendriks, zakelijk directeur, en Wayne Eagling, artistiek directeur - over dat kalenderjaar vast.

De heer D. Hendriks heeft zijn verantwoordelijkheid voor de gang van zaken in het verslagjaar gedragen, maar kon wegens langdurige ziekte niet betrokken worden bij de jaarrekening.

Uit dat verslag blijkt onder meer dat de financiële situatie waarin het gezelschap zich bevindt slechter is dan waarvan in het vorige verslagjaar werd uitgegaan. Werd bij de afsluiting van het boekjaar 1995 nog aangenomen dat ultimo 1996 de risicoreserve waarover het gezelschap beschikte geheel zou zijn aangewend, thans moet geconstateerd worden dat Het Nationale Ballet met een negatief eigen vermogen het boekjaar 1996 heeft afgesloten.

Het in het Beleidsplan 1997-2000 gevraagde extra subsidie voor de onderhavige kunstenplanperiode is door subsidiënten niet toegekend, hetgeen het gezelschap voor grote problemen stelt te kunnen blijven voldoen aan zijn verplichtingen in termen van kwantitatieve en kwalitatieve output.

Met grote zorg onderschrijft het bestuur de analyse van de directie dat de financiële situatie ingrijpende maatregelen vraagt met betrekking tot de eigen kosten van Het Nationale Ballet en de bespelingskosten in Het Muziektheater zonder dat daarvan afdoende soelaas verwacht mag worden. Er is overleg gaande tussen het bestuur en de subsidiënten over de financiële situatie en de toekomst van het gezelschap. Tot op heden heeft dit overleg nog geen concrete toezeggingen van de subsidiënten opgeleverd.

In het verslagjaar traden drie nieuwe bestuursleden aan: per 1 april 1996 werden de heer drs. M. de Jong tot voorzitter en de heer mr. A. Kosto tot vice-voorzitter/secretaris benoemd. Per 1 januari 1997 werd de heer Mr. J.Ch.L. Kuiper tot penningmeester benoemd. Per diezelfde datum werd mevrouw E.H.C. Salomons herbenoemd als lid van het bestuur. Afscheid werd genomen van de heer mr. R.W.J. Groenink die de functie van penningmeester gedurende een groot aantal jaren heeft vervuld. Het bestuur dankt hem voor de wijze waarop hij zijn bestuursfunctie heeft vormgegeven.

Na deze mutaties is de samenstelling van het bestuur per 1 januari 1997 als volgt:

Drs. M. de Jong, voorzitter
Mr. A. Kosto, vice-voorzitter/secretaris
Mr. J.Ch.L. Kuiper, penningmeester
E.H.C. Salomons
Drs. M. Stenvers

Het bestuur wil tenslotte zijn waardering uitspreken voor de enorme inzet van het gehele gezelschap om wederom onder soms moeilijke omstandigheden prestaties van formaat neer te zetten.

Jaarverslag en jaarrekening 1996 van Het Nationale Ballet

Inhoudsopgave

	<u>Pagina</u>
Voorwoord door het bestuur	2
<u>Deel I: Verslag van de directie</u>	
1. Algemeen	3
2. Het Muziektheater	5
2.1 Bepaling van en kosten voor Het Muziektheater	5
2.2 Sociaal beleid	5
3. Bepaling van andere theaters	5
4. De ondernemingsraad	5
5. Televisie	5
6. Financiën	6
6.1 Algemeen	6
6.2 Eigen inkomsten	7
6.3 Uitgangspunt voor vergelijking exploitatieresultaat met begroting	7
6.4 Subsidie	7
6.5 Resultaten	8
6.6 Financiële positie	8
<u>Deel II: Jaarrekening 1996</u>	
1. Balans per 31 december 1996	9
2. Rekening van baten en lasten begroting 1996	11
3. Staat van herkomst en besteding van de middelen	12
4. Algemene toelichting	13
5. Toelichting op de balans	15
6. Toelichting op de rekening van baten en lasten	18
<u>Deel III: Overige gegevens</u>	
Accountantsverklaring	21

Inhoudsopgave

Pagina

Deel IV: Bijlagen

1.	Specificaties bij de rekening van baten en lasten	22
2.	Overzicht van 'kosten van producties en voorstellingen' (per productie)	28
3.	Overzicht aantal voorstellingen/netto recettes	30
4.	Overzicht zaalbezetting (per productie)	32
5.	Onderverdeling van het personeelsbestand naar afdelingen	34
6.	Tableau de la troupe (op 31 december 1996)	36

Deel I: Verslag van de directie

1. Algemeen

In 1996 werden naast vier avondvullende klassieke producties (52 voorstellingen), één avondvullende eigentijdse productie (6 voorstellingen) en zeven gemengde programma's (46 voorstellingen) gepresenteerd.

Het Nationale Ballet heeft in 1996 zijn veelzijdige repertoire opnieuw uitgebreid met spraakmakende producties. Drie wereldpremières werden gerealiseerd: in september tekende gastchoreograaf, Christophe d'Amboise, voor "The language of letting go"; jong talent uit de eigen gelederen kreeg een kans in de persoon van danseres Susan Pond die "La gaze des rideaux" choreografeerde, maar het meest geprezen hoogtepunt van 1996 is zonder enige twijfel "Notenkraaker en Muizenkoning" in een choreografie van Toer van Schayk en Wayne Eagling geworden. Deze avondvullende klassieke productie beleefde in december haar première: een lange en gedegen voorbereiding door velen resulteerde in schitterende kostuums en decors en excellente dansprestaties voor een avond aan avond uitverkocht huis.

Van Martha Graham bracht Het Nationale Ballet "Embattled Garden", een werk dat nog niet eerder in Nederland te zien was.

1996 was ook het jaar waarin Het Nationale Ballet de zomerbespeeling in Het Muziektheater verzorgde: choreograaf George Balanchine werd geëerd met een aan hem gewijd festival, waarin negen van zijn werken in een zeer gecompriemd tijdsbestek in Amsterdam te bewonderen waren.

In bescheiden mate presenteerde Het Nationale Ballet zich ook in het buitenland. In mei werd een tournee naar Duitsland gerealiseerd waarin Het Nationale Ballet het Duitse publiek werken van Balanchine en Van Manen toonde. In september reisde Het Nationale Ballet met een zeer klein aantal mensen opnieuw oostwaarts om in Bonn onder overweldigende publieke belangstelling en waardering Hans van Manen's "Live" en "Adagio Hammerklavier" te dansen in het kader van het internationale (E)motion Festival. Graag zou het gezelschap zich vaker buiten de Nederlandse grenzen laten zien, maar helaas lijken buitenlandse tournees steeds moeilijker te combineren met de speelverplichtingen in Het Muziektheater en de financiële mogelijkheden van uitnodigende impresario's en theaters.

Met grote zorg moet geconstateerd worden dat de publieke belangstelling voor de kunstvorm dans nog steeds af lijkt te nemen. Deze tendens die al enige jaren in de hele sector voelbaar is, met name bij het eigentijdse repertoire, laat ook de producties van Het Nationale Ballet niet onberoerd. Grote klassieke balletten als Het Zwanenmeer gelden als publiekstrekker; dit verslagjaar echter bleek het noodzakelijk ook dit type producties in steeds sterkere mate met marketinginstrumenten onder de publieke aandacht te brengen. Gelukkig mocht Notenkraaker en Muizenkoning zich daarentegen verheugen in een zeer grote publieke, maar ook journalistieke belangstelling. De daarmee gepaard gaande stroom van free publicity was een welkome aanvulling op het beperkte budget dat Het Nationale Ballet kan vrijmaken voor marketing. Dankzij het eclatante succes van Notenkraaker en Muizenkoning, de programmering van twee andere avondvullende klassieke balletten en een effectief marketingbeleid kan vastgesteld worden dat Het Nationale Ballet in het boekjaar 1996 gelukt is meer bezoekers dan in 1995 in zijn voorstellingen te interesseren.

De toegangsprijzen bleven in 1996 op hetzelfde niveau als in 1995, met maximum prijzen van f 45 voor de gemengde programma's en f 80 voor klassieke avondvullende producties. Een uitzondering hierop vormt de nieuwe productie Notenkraaker en Muizenkoning waarvan de prijzen gemiddeld 10% hoger lagen dan voor de overige avondvullende balletten (maximum prijs f 90).

In 1996 bleef de bevroering van een aantal vacatures -o.a. die van een derde balletmeester en een zestal dansersplaatsen- gehandhaafd. Nu subsidiënten het verzoek tot extra subsidie in de Kunstenplanperiode 1997-2000 hebben afgewezen, zal deze situatie ook in de toekomst niet kunnen veranderen.

De directie van
HET NATIONALE BALLET

Wayne Eagling

2. Het Muziektheater

2.1 Bespeling van en kosten voor Het Muziektheater.

Het Nationale Ballet heeft in 1996 78 voorstellingen gegeven in Het Muziektheater, die in totaal f 3.442.000 aan netto recette opbrachten, nagenoeg overeenkomstig de begroting. Het Nationale Ballet leverde een bijdrage van f 2.498.000 in verband met huisvestingskosten (incl. zaalhuur) aan Het Muziektheater. De totale bijdrage van Het Nationale Ballet aan de Technische Organisatie Muziektheater bedroeg in 1996 f 3.871.000.

2.2 Centrale afdelingen Het Muziektheater

Naast de bestaande geïntegreerde afdelingen binnen Het Muziektheater: Personeel & Organisatie, de Centrale Afdeling Financiën en de afdeling Centrale Communicatie werd in 1996 de aanzet gegeven tot de instelling van een centrale afdeling Automatisering. Deze zal in 1997 met waarschijnlijk drie nieuwe medewerkers operationeel worden. Door samenwerking schaalvergroting en integratie wordt getracht kostenbesparend en efficiënt te werken. De kosten voor de centrale afdelingen worden gedragen door De Nederlandse Opera, Het Nationale Ballet en Het Muziektheater gezamenlijk.

2.3 Sociaal beleid

In 1996 is de implementatie van het verbeterde systeem van functioneringsgesprekken voltooid. Het systeem zal op gezette tijden geëvalueerd worden, maar is thans nog te kort operationeel om er enige conclusie aan te kunnen verbinden.

Aan de integratie van de drie bestaande CAO's binnen Het Muziektheater werd ook in 1996 verder gewerkt. Een raam-CAO voor het niet-dansend personeel van Het Nationale Ballet, het niet-zingend personeel van De Nederlandse Opera en het personeel van Het Muziektheater is het uiteindelijke doel.

3. Bespeling van andere theaters

Naast 78 voorstellingen in Het Muziektheater gaf Het Nationale Ballet 26 voorstellingen elders in Nederland (3 minder dan begroot) en 6 voorstellingen in het buitenland (6 meer dan begroot). De daarmee gemoeide totale netto recette bedroeg f 4.382.000, nagenoeg overeenkomstig de begroting. Het totale aantal voorstellingen in 1996 bedroeg (exclusief de openbare generale repetities in Het Muziektheater) 110, 3 meer dan begroot.

4. De ondernemingsraad

In het verslagjaar zijn de bestaande vacatures binnen de ondernemingsraad van Het Nationale Ballet volledig vervuld. Met een frequentie van een maal per zes weken vond constructief overleg plaats tussen de directie en de ondernemingsraad. Beide overlegpartijen hechten groot belang aan een goede en open overlegstructuur en wensen in goede harmonie de bestaande contacten op dit niveau te continueren.

Plezierig en constructief zijn ook de contacten tussen de ondernemingsraden van Het Muziektheater en Het Nationale Ballet -de zogenaamde Combi-OR- aan de ene kant en de directie van Het Muziektheater aan de andere kant. In het verslagjaar vond regelmatig overleg plaats waarin een groot aantal onderwerpen uitvoerig en open besproken werd.

5. Televisie

Het Nationale Ballet haalde in het verslagjaar enige malen de landelijke televisie: het NOS-journaal en het Jeugdjournaal besteedden aandacht aan respectievelijk het Balanchine-Festival in juni en Notenkraaker en Muizenkoning in december. De Amsterdamse regionale omroep, AT5, was veelvuldig te gast en zond delen van diverse producties uit.

Het Nationale Ballet mag zich in toenemende mate verheugen in belangstelling van de makers van human-interest-programma's hetgeen in 1996 onder meer resulteerde in televisie-uitzendingen rondom balletproducties tijdens de Vijf-urshow en Koffietijd.

In 1996 werden verder contacten gelegd met de NPS ten einde integrale televisieregistratie van het klassieke ballet Giselle in 1997 voor te bereiden.

6. Financiën

6.1 Algemeen

De door het bestuur van de stichting goedgekeurde begroting 1996 sloot, na een onttrekking van *f* 224.000 aan de risicoreserve, met een tekort van *f* nihil.

Het werkelijk tekort over 1996 bedraagt, na een onttrekking van *f* 540.000 aan de risicoreserve, *f* 376.000, aangezien de risicoreserve per 31 december 1995 *f* 540.000 bedroeg, is er per 31 december 1996 een negatief vermogen van *f* 376.000. Het tegenvallende resultaat wordt met name veroorzaakt door een overschrijding op de specifieke productie- en voorstellingskosten van *f* 653.000.

Reeds in het jaarverslag 1995 werd opgemerkt dat een aantal exogene, niet begrote factoren het in hoge mate onzeker maken of de risicoreserve van voldoende omvang is. Het ging daarbij met name om:

- * de terugloop in de publieksparticipatie bij eigentijdse producties. In 1996 is gebleken dat ook een avondvullend klassiek ballet als Het Zwanenmeer hieronder te lijden heeft;
- * de substantiële stijgingen van de marktprijzen voor choreografen, ontwerpers, auteursrechten en verwervingskosten voor nieuwe balletten. Deze stijgingen hebben zich ook in 1996 voorgedaan;
- * het onvoldoende bijstellen van de subsidies ter compensatie van de gestegen loonkosten en materiële kosten.

In het Beleidsplan 1997-2000 is aandacht gevraagd voor de voornoemde problematiek, daarnaast zijn er in dit beleidsplan doelstellingen voor de Kunstenplanperiode 1997-2000 geformuleerd die vooral gericht zijn op het aanboren van nieuw choreografisch talent door middel van het opzetten van een workshop, het zich richten op doelgroepen die nu of in de toekomst potentieel publiek kunnen vormen, het zich meer internationaal presenteren en het ontwikkelen van nieuw repertoire passend binnen het zogenaamde "drie pijler-beleid", waarbij met name de dwarsverbanden tussen de repertoire-onderdelen inzichtelijker moeten worden. Om deze doelstellingen te kunnen realiseren en de financiële gevolgen van bovengenoemde exogene factoren het hoofd te kunnen bieden, is inmiddels het beleidsplan bij het Ministerie van OCenW en de Gemeente Amsterdam om een ten opzichte van 1996 structureel hogere subsidie van *f* 2.653.000 gevraagd. Beide subsidiënten hebben dit verzoek afgewezen. De subsidie wordt gehandhaafd op het niveau van 1996.

De oorspronkelijk bij de subsidiënten ingediende begroting 1997, die sluit met een tekort van *f* 556.000, is door de subsidiënten niet ontvankelijk verklaard en is voor hen aanleiding geweest de stichting te verzoeken om met een nieuwe meerjarenbegroting en beleidsplan voor de periode 1997-2000 te komen, resulterend in een sluitende exploitatie. Inmiddels is voor de jaren 1997 en 1998 een sluitende begroting ingediend. Over de begroting voor de jaren 1999 en 2000 duurt het overleg met subsidiënten voort.

De subsidiënten stellen zich vooralsnog op het standpunt dat er van enige subsidieverhoging geen sprake kan zijn. Overleg dienaangaande loopt nog.

Het plegen van budgettaire ingrepen bij Het Nationale Ballet en besparingen m.b.t. de bespelingskosten in Het Muziektheater zijn onvermijdelijk zonder dat op dit moment gesteld kan worden dat dit een voldoende oplossing is voor de financiële problematiek.

6.2 Eigen inkomsten

Het percentage eigen inkomsten, exclusief uitgaven herstructurering dansers-salarissen gedekt door eigen inkomsten, is ten opzichte van 1995 gestegen van 18,3 naar 24,2.

Dit wordt met name veroorzaakt doordat ten opzichte van 1995 het aantal bezoekers, bij een vrijwel gelijkblijvend aantal voorstellingen, met bijna 20.000 is toegenomen. De toename van het aantal bezoekers is voor een belangrijk deel op het conto te schrijven van de klassieke, avondvullende producties, waarvan er in 1996 drie op het repertoire stonden. Vooral De Notenkraaker mag hierbij genoemd worden.

6.3 Uitgangspunt voor vergelijking exploitatieresultaat met begroting

Het uitgangspunt van de vergelijking van de rekening is de begroting d.d.11 september 1995. Deze begroting, uitgaande van een verwachte subsidie van het Ministerie van OCenW van *f* 8.381.279 en een verwachte subsidie van de Gemeente Amsterdam van *f* 8.859.460, sloot, na onttrekking van *f* 224.000 aan de risicoreserve, met een tekort van *f* nihil.

6.4 Subsidie

Het Ministerie van OCenW heeft voor 1996 een subsidie beschikbaar gesteld groot *f* 8.561.331, als volgt gespecificeerd:

<u>Brieven</u>		<u>f</u>
Subsidie 1995		8.408.344
K/FEA-96.5967	Waggs'96 incl. doorwerking 1995	127.569
K/FEA-96.5967	Loonbijstelling '96 i.v.m. privatisering ABP	<u>25.418</u>
		<u>8.561.331</u>

De Gemeente Amsterdam heeft voor 1996 een subsidie beschikbaar gesteld groot *f* 8.728.480, volgens brief nr. 10/149'96.

6.5 Resultaten

Om een overzicht te geven in de samenstelling van het exploitatiesaldo wordt hieronder de rekening van baten en lasten in relatie tot de begroting 1996 gegeven met vergelijkende cijfers 1995 (in f 1.000).

	1996 begroting		rekening		1995 rekening	
	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
<u>Lasten</u>						
Salarissen en sociale voorzieningen	10.444	46,3	10.356	44,4	10.160	47,7
Huisvestingskosten	1.798	8,0	1.770	7,6	1.760	8,3
Algemene kosten	1.004	4,4	1.155	5,0	1.077	5,1
Kosten van producties en voorstellingen	4.549	20,2	5.202	22,3	3.778	17,7
Marketing	1.073	4,8	963	4,1	1.061	5,0
Bijdrage in Technische Organisatie Muziektheater	<u>3.688</u>	<u>16,3</u>	<u>3.871</u>	<u>16,6</u>	<u>3.462</u>	<u>16,2</u>
	<u>22.556</u>	<u>100</u>	<u>23.317</u>	<u>100</u>	<u>21.298</u>	<u>100</u>
Dotaties	<u>50</u>		<u>50</u>		<u>50</u>	
	<u>22.606</u>		<u>23.367</u>		<u>21.348</u>	
<u>Baten</u>						
Inkomsten	5.141	22,8	5.161	22,1	3.543	16,6
Subsidies	<u>17.241</u>	<u>76,4</u>	<u>17.290</u>	<u>74,2</u>	<u>17.217</u>	<u>80,9</u>
	<u>22.382</u>	<u>99,2</u>	<u>22.451</u>	<u>96,3</u>	<u>20.760</u>	<u>97,5</u>
Onttrekking risicoreserve	<u>224</u>		<u>540</u>		<u>500</u>	
Nadelig saldo	<u>-</u>		<u>376</u>		<u>88</u>	

De resultaten 1996 worden in de toelichting op de rekening van baten en lasten en in de bijlagen nader geanalyseerd en gespecificeerd.

6.6 Financiële positie

De netto vlottende middelen ultimo 1996 bedragen positief f 383.000 tegenover positief f 1.112.000 ultimo 1995.

De liquiditeitspositie per 31 december 1996 is ten opzichte van 31 december 1995 verslechterd. Dit blijkt uit de ontwikkeling van de quick-ratio:

1996 : 1,21
1995 : 1,56.

Deze verslechtering komt met name tot uitdrukking in de ontwikkeling van het vermogen, en de fondsen en voorzieningen per 31 december 1996 (f 534.000) resp. 31 december 1995 (f 1.261.000).

Deel II: Jaarrekening 1996

STICHTING HET NATIONALE BALLET

1. Balans per 31 december 1996

ACTIVA	31 december			
	1996		1995	
	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>
<u>Vaste activa</u>				
<u>Materiële vaste activa</u>				
Inventaris	151.263		148.331	
Decors, kostuums, rekwisieten belichtingsmateriaal e.d.	<u>P.M.</u>		<u>P.M.</u>	
		151.263		148.331
<u>Vlottende activa</u>				
<u>Vorderingen</u>				
Debiteuren	9.132		77.628	
Voorschotten	53.170		54.683	
Subsidies en bijdragen	29.637		466.368	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	287.606		-	
Rekening-courant Pensioen- fonds v.h. Balletwezen	811.737		835.975	
Rekening-courant Stichting HNB Plus	3.140		36.014	
Rekening-courant Het Muziektheater	-		601.800	
Rekening-courant De Nederlandse Opera	-		2.005	
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>347.787</u>		<u>465.457</u>	
		1.542.209		2.539.930
<u>Liquide middelen</u>		652.792		574.947
		<u>2.346.264</u>		<u>3.263.208</u>

PASSIVA

31 december

	1996		1995	
	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>
<u>Vermogen</u>				
Stichtingskapitaal	75		75	
Risicoreserve	-		539.691	
Reserve	<u>-376.556</u>		<u>-</u>	
		-376.481		539.766
<u>Fondsen en Voorzieningen</u>				
Roostervrije dagen dansers	108.578		121.848	
Egalisatiefonds vervangings- investeringen	38.588		59.522	
Uitgestelde toewijzing herstructurering dansers- salarissen	659.378		539.378	
Ziektekostenverzekering gepensioneerden	<u>104.077</u>		<u>-</u>	
		910.621		720.748
<u>Kortlopende schulden</u>				
Crediteuren	164.745		73.148	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	503.559		625.978	
Rekening-courant De Nederlandse Opera	8.699		-	
Rekening-courant Het Muziektheater	15.756		-	
Overige schulden en over- lopende passiva	<u>1.119.365</u>		<u>1.303.568</u>	
		1.812.124		2.002.694
		<u>2.346.264</u>		<u>3.263.208</u>

STICHTING HET NATIONALE BALLET

2. Rekening van baten en lasten begroting 1996

	<u>1996</u>		<u>1995</u>
	<u>begroting</u>	<u>rekening</u>	<u>rekening</u>
	<u>f</u>	<u>f</u>	<u>f</u>
<u>Lasten</u>			
Salarissen en sociale voorzieningen	10.444.000	10.355.901	10.159.838
Huisvestingskosten	1.797.800	1.770.423	1.759.896
Algemene kosten	1.004.000	1.154.662	1.076.933
Kosten van producties & voorstellingen	4.549.000	5.202.126	3.778.591
Marketing	1.073.000	963.474	1.061.623
Bijdrage in Technische Organisatie Muziektheater	<u>3.688.000</u>	<u>3.870.915</u>	<u>3.461.668</u>
	22.555.800	23.317.501	21.298.549
Dotaties	<u>50.000</u>	<u>50.000</u>	<u>50.000</u>
	<u>22.605.800</u>	<u>23.367.501</u>	<u>21.348.549</u>
<u>Baten</u>			
Inkomsten	5.141.000	5.161.444	3.543.410
Subsidie	<u>17.240.739</u>	<u>17.289.811</u>	<u>17.216.874</u>
	<u>22.381.739</u>	<u>22.451.255</u>	<u>20.760.284</u>
Ottrekking risicoreserve	<u>224.061</u>	<u>539.690</u>	<u>500.000</u>
Nadelig saldo	<u>-</u>	<u>376.556</u>	<u>88.265</u>

STICHTING HET NATIONALE BALLET

3. Staat van herkomst en besteding van de middelen

	<u>1996</u>	<u>1995</u>
	<i>f</i>	<i>f</i>
I. Kasstroom uit operationele activiteiten		
exploitatieresultaat	-916.000	-588.000
aanpassen voor:		
Afschrijvingen materiële vaste activa	71.000	45.000
Mutatie fondsen en voorzieningen	190.000	286.000
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten	<u>-655.000</u>	<u>-257.000</u>
Mutatie in voorraden	-	-
Mutatie vorderingen	998.000	-557.000
Mutatie kortlopende schulden	-191.000	-129.000
Ontvangst vanwege buitengewone baten	-	-
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	<u>152.000</u>	<u>-943.000</u>
II Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	- 74.000	- 103.000
Desinvesteringen materiële vaste activa	-	-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	<u>- 74.000</u>	<u>-103.000</u>
III Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Ontvangsten uit langlopende schulden	-	-
Aflossing uit langlopende schulden	-	-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	<u>-</u>	<u>-</u>
Mutatie liquide middelen I - II + III	<u>78.000</u>	<u>-1.046.000</u>
Liquide middelen einde boekjaar	653.000	575.000
Liquide middelen begin boekjaar	575.000	1.621.000
Mutatie liquide middelen	<u>78.000</u>	<u>-1.046.000</u>

STICHTING HET NATIONALE BALLET

4. Algemene toelichting

Aard van activiteiten

De stichting heeft ten doel de bevordering van de danskunst, statutair omschreven als volgt: het geven van balletvoorstellingen, alsmede balletmedewerkingen in operavoorstellingen; zulks vindt mede plaats door het zelf creëren van een omvangrijk balletrepertoire.

Subsidiëring

De stichting wordt gesubsidieerd door het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, alsmede de Gemeente Amsterdam.

De subsidieverhouding is in het kader van de bestuursovereenkomst d.d. 27 februari 1987 tussen de beide subsidiënten bepaald door nominale bedragen.

Financiële positie en vooruitzichten

De financiële situatie van de stichting is precair, mede gezien het niet honoreren van de voor de Kunstenplanperiode 1997-2000 gevraagde structureel hogere subsidie van f 2.653.000 door de subsidiënten. Binnen het bestuur worden maatregelen besproken om voor de periode 1997-2000 tot een sluitende exploitatie te komen. Overleg met de subsidiënten is gaande.

Uit de meerjarenbegroting blijkt tevens dat de liquiditeitspositie van Het Nationale Ballet per 1999 negatief zal worden.

Grondslagen voor de waardering van de activa en passiva

Algemeen

Voor zover niet anders is vermeld zijn de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Vaste activa

Materiële vaste activa

Inventaris

Met ingang van 1994 wordt de inventaris geactiveerd en gewaardeerd op aanschaffingswaarde onder aftrek van voor de investeringen eventueel ontvangen bestemmingsgiften, de activa worden verminderd met lineair berekende afschrijvingen op basis van de economische levensduur.

Decors en kostuums

De aanschaffingen worden ten laste van de rekening van baten en lasten gebracht in het jaar waarin de productie wordt uitgebracht.

Vlottende activa

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde, rekening houdend met mogelijke oninbaarheid.

Passiva

Fondsen/Voorzieningen

Fondsen gevormd uit voordelige exploitatiesaldi zijn bestemmingsfondsen, aangezien het beleid van de stichting niet het accumuleren van vermogen is.

Voorzieningen zijn geïdentificeerde toekomstige verplichtingen.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Opbrengsten en kosten

De opbrengsten bestaan uit entreegelden voor gegeven voorstellingen, aan derden in rekening gebrachte bedragen voor geleverde diensten alsmede alle overige aan enig jaar toe te rekenen baten.

De kosten betreffen de op het jaar betrekking hebbende kosten en afschrijvingen, met dien verstande dat aanschaffingen voor decors, kostuums e.d., met uitzondering van vooruitbetaalde productiekosten van de volgende jaren, direct geheel ten laste van de rekening van baten en lasten worden gebracht.

Onder subsidie Ministerie van OCenW en Gemeente Amsterdam is opgenomen de door de subsidiënten toegezegde bedragen.

STICHTING HET NATIONALE BALLET

5. Toelichting op de balans

Vaste activa

Materiële vaste activa f 151.263 (v.j. f 148.331)

Inventaris

	<u>1996</u>	<u>1995</u>
	<i>f</i>	<i>f</i>
Boekwaarde 1 januari	148.331	90.417
Aanschaffingen in boekjaar	<u>73.867</u>	<u>103.392</u>
	222.198	193.809
Afschrijving lopend boekjaar	<u>70.935</u>	<u>45.478</u>
	<u>151.263</u>	<u>148.331</u>

De afschrijvingen worden naar tijdsgelang, vanaf het moment van ingebruikneming van het actief, berekend en zijn gebaseerd op de volgende percentages:

inventaris en inrichting: 10 - 33 ¹/₃.

Geaccumuleerde aanschaffingen en afschrijvingen

	<u>aanschaffingen</u>	<u>afschrijvingen</u>	<u>boekwaarde</u>
	<u>t/m 1996</u>	<u>t/m 1996</u>	<u>ultimo 1996</u>
	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>
inventaris en inrichting	<u>278.668</u>	<u>127.405</u>	<u>151.263</u>

Vlottende activa

Vorderingen f 1.542.209 (v.j. f 2.539.930)

Debiteuren

De debiteuren zijn opgenomen onder aftrek van een bedrag van f 73.100 wegens waarschijnlijke oninbaarheid.

Voorschotten

Betreft verstrekte voorschotten aan leveranciers, choreografen en ontwerpers in verband met producties en voorstellingen (f 18.475) alsmede dienstvoorschotten en overige voorschotten (f 34.695) aan personeel.

Subsidies en bijdragen

Betreft nog te ontvangen subsidie 1996 Gemeente Amsterdam f 3.000.

Nog te ontvangen saldo subsidie OCenW inzake wachtgeld ad f 27.635 en teveel ontvangen subsidie 1994 f 998.

Belastingen en premies sociale verzekeringen

De post belastingen en sociale premies betreft de omzetbelasting over oktober en december (f 148.404), en de bedrijfsvereniging inzake 1991 t/m 1996 (f 139.202).

Rekening-courant HNB Plus / Rekening-courant MT /
Rekening-courant Pensioenfonds v/h Balletwezen / Rekening-courant DNO
 Betreft de met de stichtingen te verrekenen saldi.

Liquide middelen f 652.792 (v.j. f 574.947)

Het totaal van de direct opeisbare saldi bij bankinstellingen beloopt per balansdatum f 617.792 en een langlopende deposito ad f 35.000 rentende 4,9%.

Door de ABN*AMRO Bank NV is tot 1 januari 1998 een kredietfaciliteit in rekening-courant ter beschikking gesteld van f 1.000.000 waarvoor geen zekerheden verstrekt dienden te worden.

Daarnaast bestaat een kredietfaciliteit bij de VSB Bank, groot f 185.000, met een looptijd tot 1 januari 2002. De kredietlimiet zal worden verlaagd met f 9.250,-- per kwartaal, voor het eerst op 1 april 1997.

Vermogen f -376.481 (v.j. f 539.766)

Risicoreserve en reserve

	<u>1996</u>	<u>1995</u>
	<i>f</i>	<i>f</i>
Stand 1 januari	539.691	1.127.956
Onttrekking i.v.m. Jan Fabre	-	500.000
Onttrekking risicoreserve	539.691	-
	<hr/>	<hr/>
	-	627.956
Resultaat boekjaar	-376.556	-88.265
	<hr/>	<hr/>
	<u>-376.556</u>	<u>539.691</u>

Fondsen en voorzieningen f 910.621 (v.j. f 720.748)

Roostervrije dagen dansers

De voorziening voor roostervrije dagen dansers betreft de ultimo van het jaar door betrokkenen niet-opgenomen roostervrije dagen. De oude tegoeden zijn berekend en "bevroren" op basis jaar ultimo 1992.

	<u>1996</u>	<u>1995</u>
	<i>f</i>	<i>f</i>
Stand 1 januari	121.848	176.101
Toevoeging in boekjaar	-	-
	<hr/>	<hr/>
	121.848	176.101
Uitbetaling in boekjaar	-13.270	-54.253
	<hr/>	<hr/>
	<u>108.578</u>	<u>121.848</u>

Uitgestelde toewijzing herstructurering danserssalarissen

Betreft het saldo tussen ontvangen subsidie verbetering danserssalarissen en reeds toegekende salarisverbeteringen. Deze voorziening zal aangewend worden voor toekomstige afvloeiingsverplichtingen. In 1996 is f 120.000 gedoteerd.

	<u>1996</u>	<u>1995</u>
	<i>f</i>	<i>f</i>
Stand per 1 januari	539.378	203.378
Toevoeging in boekjaar	120.000	336.000
	<hr/>	<hr/>
	<u>659.378</u>	<u>539.378</u>

Egalisatiefonds vervangingsinvesteringen

Betreft fonds ten behoeve van afschrijvingen op inventaris

	<u>1996</u>	<u>1995</u>
	<i>f</i>	<i>f</i>
Stand per 1 januari	59.522	55.000
- Dotatie boekjaar	50.000	50.000
	<hr/>	<hr/>
	109.522	105.000
Af: afschrijvingen boekjaar	70.934	45.478
	<hr/>	<hr/>
	<u>38.588</u>	<u>59.522</u>

Ziektekostenverzekering gepensioneerden

Betreft voorziening ten behoeve van een bijdrage in de ziektekostenverzekering van gepensioneerden die in het verleden hiertoe een toezegging hebben gekregen.

Kortlopende schulden f 1.812.124 (v.j. f 2.002.694)

Belastingen en premies sociale verzekeringen

De post belastingen en premies sociale verzekeringen betreft de loonheffing over oktober (f 200.009) en december 1996 (f 303.550).

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

De stichting wordt op basis van een vierjarige periode, de zogenaamde Kunstenplanperiode, gesubsidieerd door het Ministerie van OCenW en door de Gemeente Amsterdam.

De Kunstenplanperiode 1993-1996 eindigt per balansdatum. De stichting heeft per balansdatum geen andere rechten op het Ministerie van OCenW en de Gemeente Amsterdam, dan die uit de balans blijken.

STICHTING HET NATIONALE BALLET

6. Toelichting op de rekening van baten en lasten

Begroting 1996

De begroting sluit uitgaande van een te verwachten subsidie van *f* 17.240.739, en een onttrekking aan de risicoreserve van *f* 224.061.

Ten opzichte van het begrote nadelig saldo vóór subsidie en de begrote onttrekking aan de risicoreserve (*f* 17.464.800) is het werkelijk nadelig saldo vóór subsidie (*f* 18.206.057) *f* 741.257 hoger. Ná subsidie is het werkelijk nadelig saldo *f* 692.185 hoger.

Salarissen en sociale voorzieningen *f* 10.355.901 (v.j. *f* 10.159.838)

De onderschrijding van de begroting betreft:

	begroting	rekening	minder (+) meer (-) <u>uitgegeven</u>
	<u><i>f</i></u>	<u><i>f</i></u>	<u><i>f</i></u>
Salarissen	6.889.000	6.986.000	-97.000
Uitbetaling roostervrije dagen	157.000	69.000	+88.000
Losse krachten	10.000	125.000	-115.000
Sociale lasten	598.000	440.000	+158.000
Overhevelingstoelage	738.000	626.000	+112.000
Wachtgelders/afvloeiingsregelingen	431.000	551.000	-120.000
Overige posten	1.621.000	1.559.000	+62.000
	<u>10.444.000</u>	<u>10.360.000</u>	<u>+88.000</u>

Algemene kosten *f* 1.154.662 (v.j. *f* 1.076.933)

De overschrijding van de begroting betreft:

	begroting	rekening	minder (+) meer (-) <u>uitgegeven</u>
	<u><i>f</i></u>	<u><i>f</i></u>	<u><i>f</i></u>
Bureaunkosten	252.000	280.000	-28.000
Personeelskosten	409.000	434.000	-25.000
Overige algemene kosten	343.000	441.000	-98.000
	<u>1.004.000</u>	<u>1.155.000</u>	<u>-151.000</u>

De overschrijding op overige algemene kosten wordt m.n. veroorzaakt doordat er een voorziening is getroffen in verband met een waarschijnlijke oninbare vordering (*f* 14.100) en door nagekomen kosten voorgaande jaren (*f* 78.907) en een reservering voor nog na te komen kosten ad *f* 75.000.

Kosten van producties en voorstellingen f 5.202.126 (v.j. f 3.778.591)

De overschrijding van de begroting betreft:

	begroting	rekening	minder (+) meer (-) <u>uitgegeven</u>
	<u>f</u>	<u>f</u>	<u>f</u>
Uitvoerende kunstenaars en free-lance medewerkers	1.128.000	1.340.000	-212.000
Materiële productiekosten	1.434.000	1.536.000	-102.000
Reis-, verblijf- en transportkosten, en zaalhuur	1.587.000	1.806.000	-219.000
Rechten, muziekmaterialen, opdrachten e.d.	400.000	520.000	-120.000
	<u>4.549.000</u>	<u>5.202.000</u>	<u>-653.000</u>

De overschrijding wordt met name veroorzaakt door overschrijdingen op de volgende producties: Het Zwanenmeer (begroot f 489.000, werkelijk f 573.000), Programma A (begroot f 130.000, werkelijk f 299.000), De Notenkraaker (begroot f 1.512.000, werkelijk f 1.663.000), en op de tournee naar Duitsland (begroot f 60.000, werkelijk f 141.000). Hiertegenover staat dat de tournee naar Duitsland aan de inkomstenkant een overschrijding oplevert (begroot f 160.000, werkelijk f 279.000).

Marketing f 963.474 (v.j. f 1.061.623)

De onder marketing opgenomen kosten betreffen uitgaven i.v.m. productiegerichte marketing (f 605.945), algemene marketing (f 268.050) en gezamenlijke marketing (f 89.479).

De onderschrijding wordt met name veroorzaakt door productiegerichte marketingkosten (begroot f 665.000, werkelijk f 606.000).

Bijdrage in de TOM f 3.870.915 (v.j. f 3.461.668)

De hogere dan begrote uitgaven (begroot f 3.688.000, werkelijk f 3.871.000) worden met name veroorzaakt door hogere dan begrote uitgaven salarissen en sociale lasten (begroot f 16.600.000, werkelijk f 17.230.000) en algemene kosten (begroot f 1.000.000, werkelijk f 1.369.000). Het aandeel van de stichting in de exploitatie van de TOM bedraagt 18%.

Inkomsten f 5.161.444 (v.j. f 3.543.410)

De overschrijding van de begroting betreft:

	begroting	rekening	minder (-) meer (+) <u>inkomsten</u>
	<u>f</u>	<u>f</u>	<u>f</u>
Recettes en overige publieksactiviteiten	4.556.000	4.530.000	-26.000
Bijdrage in organisatiekosten door andere gebruikers	135.000	167.000	+32.000
Sponsoring	350.000	350.000	-
Diverse opbrengsten	50.000	35.000	-15.000
Rentebaten	50.000	79.000	+29.000
	<u>5.141.000</u>	<u>5.161.000</u>	<u>+20.000</u>

Netto-recettes

De netto-recettes zijn begroot op basis van 107 voorstellingen gemiddeld *f* 41.000 per voorstelling. Werkelijk werden 110 voorstellingen gegeven waarvan 6 in het buitenland met uitkoop. De gemiddelde recette in Nederland bedroeg *f* 39.000. Voor de gemiddelde zaalbezetting wordt verwezen naar de pagina's 31 en 32.

De gemiddelde opbrengst per voorstelling per productie is:

	<u>aantal</u> <u>voorstellingen</u>		<u>netto recettes</u>		<u>gemiddelde</u> <u>opbrengst</u> <u>per</u> <u>voorstelling</u>
	<u>begroot</u>	<u>werkelijk</u>	<u>begroot</u> <i>f</i>	<u>werkelijk</u> <i>f</i>	<i>f</i>
<u>seizoen 1995/1996</u>					
Programma 3	1	1	58.000	37.000	37.000
Programma 4	19	19	1.004.100	1.011.000	53.000
Programma 5	12	12	323.100	270.000	23.000
Programma B	8	8	158.000	136.000	17.000
Programma 6	6	6	183.100	144.000	24.000
Balletfestival	9	9	187.100	222.000	25.000
<u>seizoen 1996/1997</u>					
Programma 1	9	9	240.100	175.000	19.000
Programma 2	18	18	969.100	834.000	46.000
Programma A	11	8	147.000	109.000	14.000
Programma 3	14	14	886.400	1.075.000	77.000
Diverse medewerkers	-	-	-	34.000	
Tournee Antwerpen/Parijs - Fabre	-	-	40.000	28.000	
Tournee Duitsland - mei	-	5	160.000	279.000	
Tournee Duitsland Bonn - september	-	1	-	28.000	
Totaal	<u>107</u>	<u>110</u>	<u>4.356.000</u>	<u>4.382.000</u>	

Accountantsverklaring

Opdracht

Wij hebben de in dit verslag op de pagina's 9 tot en met 20 opgenomen jaarrekening 1996 van de Stichting Het Nationale Ballet te Amsterdam gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de stichting. Het is onze verantwoordelijkheid een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Onze controle is verricht overeenkomstig algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controle-opdrachten. Volgens deze richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat. Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die het bestuur van de stichting daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening. Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van het vermogen op 31 december 1996 en van het resultaat over 1996 in overeenstemming met algemeen aanvaarde grondslagen voor financiële verslaggeving en voldoet aan de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening zoals opgenomen in Titel 9 BW 2.

Toelichting

Zonder afbreuk te doen aan ons oordeel vestigen wij de aandacht op punt Financiële positie en vooruitzichten in de toelichting van de jaarrekening, waaruit blijkt dat het voortbestaan van de stichting onzeker is. Uit de uiteenzetting blijkt dat de liquiditeitspositie tot en met het jaar 2000 zal verslechteren. De toegepaste grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting en door het bestuur genomen actie.

Amsterdam, 21 april 1997

Coopers & Lybrand N.V.

Coopers & Lybrand N.V.

Deel IV: Bijlagen

1. Specificaties bij de rekening van baten en lasten

	<u>1996</u>		<u>1995</u>
	<u>begroting</u>	<u>rekening</u>	<u>rekening</u>
	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>
1. <u>Salarissen en sociale voorzieningen</u>			
Salarissen	8.581.000	8.571.033	8.735.660
Sociale voorzieningen	1.863.000	1.784.868	1.424.178
	<u>10.444.000</u>	<u>10.355.901</u>	<u>10.159.838</u>
1.1 <u>Salarissen</u>			
Directie en overige afdelingen	1.483.000	1.457.567	1.339.415
Artistieke staf	890.000	937.019	1.006.351
Dansers	5.144.000	5.123.699	5.325.348
Vakantietoelage	566.000	544.883	526.586
Overhevelingstoelage	738.000	626.450	715.458
Overwerk	p.m.	1.595	275
Losse krachten	10.000	124.521	55.933
	<u>8.831.000</u>	<u>8.815.734</u>	<u>8.969.366</u>
af: ontvangen ziekengelden	-250.000	-244.701	-233.706
	<u>8.581.000</u>	<u>8.571.033</u>	<u>8.735.660</u>
	-----	-----	-----
1.2 <u>Sociale voorzieningen</u>			
Sociale lasten	766.000	570.678	458.635
Pensioenpremie	596.000	564.933	539.728
Premie ziektekostenverzekering	70.000	98.711	82.409
	<u>1.432.000</u>	<u>1.234.322</u>	<u>1.080.772</u>
Wachtgelders/afvloeiingsregelingen	431.000	550.546	343.406
	<u>1.863.000</u>	<u>1.784.868</u>	<u>1.424.178</u>
	-----	-----	-----
2. <u>Huisvestingskosten</u>			
Huur	1.228.800	1.224.000	1.200.000
Bijdrage bespelingskostenproblematiek			
Muziektheater	504.000	496.500	500.500
Diverse huisvestingskosten	65.000	49.923	59.396
	<u>1.797.800</u>	<u>1.770.423</u>	<u>1.759.896</u>

Specificaties bij de rekening van baten en lasten (vervolg)

	1996		1995
	<u>begroting</u>	<u>rekening</u>	<u>rekening</u>
	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>
3. <u>Algemene kosten</u>			
Bureaunkosten	252.000	279.808	234.393
Personeelskosten	409.000	433.792	361.650
Overige algemene kosten	343.000	441.062	480.890
	<u>1.004.000</u>	<u>1.154.662</u>	<u>1.076.933</u>
3.1 <u>Bureaunkosten</u>			
Kantoorbenodigdheden e.d.	102.000	113.298	83.380
Automatisering	25.000	40.864	38.876
Porti, telefoon, fax	80.000	80.196	67.137
Accountantskosten	45.000	45.450	45.000
	<u>252.000</u>	<u>279.808</u>	<u>234.393</u>
3.2 <u>Personeelskosten</u>			
Bedrijfsarts/medisch centrum	40.000	87.504	80.332
Cursussen en opleidingen	10.000	10.705	11.794
Reiskosten woon/werk	26.000	11.349	12.038
Overige personeelskosten algemeen	143.000	155.080	81.816
Overige personeelskostenvergoedingen	190.000	169.154	175.670
	<u>409.000</u>	<u>433.792</u>	<u>361.650</u>
3.3 <u>Overige algemene kosten</u>			
Reis- en verblijfkosten	80.000	53.720	66.943
Representatie	45.000	44.209	50.253
Verzekeringen en taxaties	50.000	40.105	36.992
Advieskosten	60.000	32.896	49.136
Stemmen vleugels	5.000	4.843	-
Diversen en onvoorzien	78.000	235.289	252.716
Bijdrage MT geïntegreerde afdeling excl. pers.kosten	25.000	30.000	24.850
	<u>343.000</u>	<u>441.062</u>	<u>480.890</u>

Specificaties bij de rekening van baten en lasten (vervolg)

	<u>1996</u>	<u>1995</u>
	<u>begroting</u>	<u>rekening</u>
	<i>f</i>	<i>f</i>
4. <u>Kosten van producties & voorstellingen</u>		
Uitvoerende kunstenaars en free-lance medewerkers	1.128.000	1.340.334
Materiële productiekosten	1.434.000	1.536.284
Reis-, verblijf- en transportkosten, zaalhuren	1.587.000	1.805.491
Rechten, muziekmaterialen, opdrachten e.d.	400.000	520.017
	<u>4.549.000</u>	<u>5.202.126</u>
4.1 <u>Uitvoerende kunstenaars en free-lance medewerkers</u>		
Orkesten	380.000	294.457
Dirigenten	32.500	152.587
Solisten	72.000	110.685
Ontwerpers	45.500	125.128
Choreografie	236.500	295.592
Figuratie	-	69.161
Extra ballet	52.500	66.203
Gastleraren	-	40.877
Componisten	35.000	9.195
Muzikale medewerkers	144.000	56.776
Volgspotters	68.000	85.596
Diversen/onvoorzien	50.000	-
Sociale lasten	12.000	34.077
	<u>1.128.000</u>	<u>1.340.334</u>
4.2 <u>Materiële productiekosten</u>		
Decors	347.500	441.315
Kostuums, schoentjes en tricots	766.500	844.787
Kap en grime	25.000	30.449
Rekwisieten	52.000	47.561
Belichting en projectie	22.000	51.740
AVC	29.500	39.594
Muziek	p.m.	23.290
Losse krachten	p.m.	57.548
Onvoorzien	191.500	-
	<u>1.434.000</u>	<u>1.536.284</u>
	<u>1.287.188</u>	<u>628.651</u>

Specificaties bij de rekening van baten en lasten (vervolg)

	1996		1995
	<u>begroting</u>	<u>rekening</u>	<u>rekening</u>
	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>
4.3 <u>Reis-, verblijf- en transportkosten</u>			
Reis- en verblijfkosten binnen Amsterdam	30.500	33.254	26.051
Reisvoorstellingen binnenland	96.500	189.766	133.904
Productiereizen buitenland	p.m.	41.070	8.453
Tourneekosten buitenland	100.000	125.538	45.047
Transport binnen Amsterdam	34.000	37.832	- 1)
Transport reisvoorstellingen binnenland	p.m.	69.760	45.655
Zaalhuur reisvoorstellingen binnenland	111.000	104.411	76.092
Zaalhuur Muziektheater	1.215.000	1.203.860	1.090.185
Diversen en onvoorzien	-	-	1.080
	<u>1.587.000</u>	<u>1.805.491</u>	<u>1.426.467</u>
	-----	-----	-----
4.4 <u>Rechten, muziekmaterialen, opdrachten e.d.</u>			
Opvoeringsrechten	400.000	519.002	423.447
Huur muziekinstrumenten	p.m.	1.015	12.838
	<u>400.000</u>	<u>520.017</u>	<u>436.285</u>
	-----	-----	-----
5. <u>Marketing</u>			
Productiegerichte marketingkosten	665.000	605.945	593.972
Algemene marketing kosten	305.000	268.050	384.782
Gezamenlijke marketingkosten	103.000	89.479	82.869
	<u>1.073.000</u>	<u>963.474</u>	<u>1.061.623</u>
	-----	-----	-----
5.1 <u>Productiegerichte marketingkosten</u>			
Programmaboeken	180.000	124.030	165.667
Productiefolders	126.000	58.712	60.960
Fotograaf	70.000	61.680	41.860
Affiches	100.000	102.639	78.640
Advertenties	165.000	206.017	235.121
Banieren	22.000	10.574	3.595
Voorlichting (pers e.a.)	2.000	7.638	7.949
Diversen en onvoorzien	-	34.655	180
	<u>665.000</u>	<u>605.945</u>	<u>593.972</u>
	-----	-----	-----

1) t/m 1995 begrepen in de kosten van de Technische Organisatie Muziektheater

Specificaties bij de rekening van baten en lasten (vervolg)

	1996		1995
	<u>begroting</u>	<u>rekening</u>	<u>rekening</u>
	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>
5.2 <u>Algemene marketingkosten</u>			
Seizoenbrochure	22.000	122	24.565
Abonnementencampagne	170.000	193.976	281.165
Bijdrage AUB	46.000	45.995	45.995
Institutionele marketing	40.000	190	7.101
Ad-hoc activiteiten	10.000	17.191	3.393
Diversen en onvoorzien	17.000	10.576	22.563
	<u>305.000</u>	<u>268.050</u>	<u>384.782</u>
	-----	-----	-----
5.3 <u>Gezamenlijke activiteiten</u>			
Bijdrage CC	103.000	89.479	82.869
	<u>103.000</u>	<u>89.479</u>	<u>82.869</u>
	-----	-----	-----
6. <u>Inkomsten</u>			
Recettes en overige publieksactiviteiten	4.556.000	4.529.716	3.254.966
Bijdrage in organisatiekosten door andere gebruikers	135.000	167.171	138.533
Sponsoring	350.000	350.000	-
Diverse opbrengsten	50.000	35.135	44.145
Rentebaten	50.000	79.422	105.766
	<u>5.141.000</u>	<u>5.161.444</u>	<u>3.543.410</u>
	-----	-----	-----
6.1 <u>Recettes en overige publieksactiviteiten</u>			
<u>Netto recettes</u>			
Amsterdam	3.470.000	3.441.874	2.545.768
Den Haag	206.000	146.011	65.574
Rotterdam	175.000	180.000	96.000
Utrecht	35.000	26.381	-
Schiphol	-	-	70.000
Overige gemeentes	270.000	252.973	161.400
Buitenland	200.000	334.631	150.594
	<u>4.356.000</u>	<u>4.381.870</u>	<u>3.089.336</u>
	-----	-----	-----

Specificaties bij de rekening van baten en lasten (vervolg)

	<u>1996</u>		<u>1995</u>
	<u>begroting</u>	<u>rekening</u>	<u>rekening</u>
	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>
<u>Opbrengst programma's e.d.</u>			
Programmaboeken e.d.	200.000	144.007	158.101
Overige opbrengsten	-	3.839	7.529
	<u>200.000</u>	<u>147.846</u>	<u>165.630</u>
	-----	-----	-----
Totaal 6.1	4.556.000	4.529.716	3.254.966
	-----	-----	-----
6.2 <u>Bijdrage in organisatie kosten door</u>			
<u>andere gebruikers</u>			
Bijdrage Gemeentes	35.000	31.500	-
Bijdrage DNO	100.000	100.000	100.000
Bijdrage Holland Festival	-	25.000	
Radio-, tv- en cd-vergoedingen	-	10.671	38.533
	<u>135.000</u>	<u>167.171</u>	<u>138.533</u>
	-----	-----	-----

2. Overzicht van 'kosten van producties en voorstellingen'

Seizoen 1995/1996	aantal voorstellingen		uitvoerende kunstenaars en free-lance medewerkers	kosten voorstel- lingen	totaal	begroting
	begr.	werk.				
			<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>	<i>f</i>
Programma 3: Romeo en Julia Nieuwjaarsgala	1	1	45.249	26.336	71.585	57.000
Programma 4: Assepoester	19	19	186.111	539.228	725.339	672.800
Programma 5: Derde Symfonie Symphony in C Duet	12	12	105.985 47.584 2.500	267.497 53.687 -	373.482 101.271 2.500	416.700 62.500 -
Programma B: Theme and Variations Metaforen Symphony in three movements De Groene Tafel	8	8	3.800 - 27.716 -	96.440 11.486 13.138 345	100.240 11.486 40.854 345	119.000 12.500 26.500 -
Programma 6: Artifact	6	6	77.311	138.775	216.086	201.300
Balletfestival 7: 7A: The four temperaments De verloren Zoon Symphony in C	9	9	36.023 9.750 -	161.180 14.100 2.367	197.203 23.850 2.367	236.600 16.000 -
7B: Serenade Agon Symphony in three movements			27.100 9.857 -	5.444 3.540 7.680	32.544 13.397 7.680	44.500 17.500 -
7C: Theme and Variations Kammermusik no. 2 Violin Concerto			35.928 - 7.208	1.490 7.190 7.845	37.418 7.190 15.053	14.700 1.200 6.400
Sub-totaal	55	55	622.122	1.357.768	1.979.890	1.905.200

2. Overzicht van 'kosten van producties en voorstellingen'

	aantal <u>voorstellingen</u>		uitvoerende kunstenaars en free-lance medewerkers <u>f</u>	kosten voorstel- lingen <u>f</u>	totaal <u>f</u>	begroting <u>f</u>
	<u>begr.</u>	<u>werk.</u>				
Sub-totaal	55	55	622.122	1.357.768	1.979.890	1.905.200
<u>Seizoen 1996/1997</u>						
Programma 1:	9	9				
The language of letting go			146.725	182.529	329.254	368.400
Spiegels bevroezend			-	11.933	11.933	18.300
Serenade			-	3.860	3.860	-
Programma 2:	18	18				
Het Zwanenmeer			209.984	363.490	573.474	489.400
Programma A:	11	8				
La gaze des rideaux			37.269	131.108	168.377	112.500
Ramifications			4.000	6.405	10.405	17.000
Embattled Garden			35.982	84.462	120.444	-
Lamentation			-	-	-	-
Programma 3:	14	14				
Notenkraker en Muizenkoning			220.160	1.442.460	1.662.620	1.512.200
Workshop			1.650	1.969	3.619	-
Diversen algemeen			51.202	97.162	148.364	4.000
Diversen medewerkingen			7.800	13.990	21.790	-
Tournee Parijs - Fabre				1.057	1.057	62.000
Tournee Duitsland - mei		5	1.400	139.908	141.308	60.000
Tournee Duitsland Bonn - september		1	2.040	23.691	25.731	-
	<u>107</u>	<u>110</u>	<u>1.340.334</u>	<u>3.861.792</u>	<u>5.202.126</u>	<u>4.549.000</u>

3. Overzicht aantal voorstellingen/netto recettes

Het aantal voorstellingen gespecificeerd naar balletwerk is als volgt:

	aantal voorstellingen		netto recettes	
	<u>begroot</u>	<u>werkelijk</u>	<u>begroot</u>	<u>werkelijk</u>
			<i>f</i>	<i>f</i>
<u>Amsterdam-Muziektheater</u>				
<u>Seizoen 1995/1996</u>				
Programma 3	1	1	58.000	37.025
Programma 4	14	14	808.100	834.166
Programma 5	12	12	323.100	270.018
Programma 6	6	6	183.100	144.442
Balletfestival	9	9	187.100	222.157
<u>Seizoen 1996/1997</u>				
Programma 1	8	8	216.100	163.552
Programma 2	14	14	808.100	695.590
Programma 3	14	14	886.400	1.074.924
	<u>78</u>	<u>78</u>	<u>3.470.000</u>	<u>3.441.874</u>
	----	----	-----	-----
<u>Elders Nederland</u>				
<u>Seizoen 1995/1996</u>				
Programma 4	5	5	196.000	176.657
Programma B	8	8	158.000	136.048
<u>Seizoen 1996/1997</u>				
Programma 1	1	1	24.000	11.259
Programma 2	4	4	161.000	138.095
Programma A	11	8	147.000	109.306
Diverse medewerkingen	-	-	-	34.000
	<u>29</u>	<u>26</u>	<u>686.000</u>	<u>605.365</u>
	----	----	-----	-----
<u>Buitenland</u>				
Tournee Antwerpen/Parijs - Fabre	-	-	40.000	28.000
Tournee Duitsland - mei	-	5	160.000	279.131
Tournee Duitsland Bonn - september	-	1	-	27.500
	<u>-</u>	<u>6</u>	<u>200.000</u>	<u>334.631</u>
	----	----	-----	-----
Totaal	<u>107</u>	<u>110</u>	<u>4.356.000</u>	<u>4.381.870</u>

Overzicht aantal voorstellingen/netto recettes (vervolg)

	aantal voorstellingen			netto recettes		
	1996 <u>begroot</u>	<u>werkelijk</u>	1995 <u>werkelijk</u>	1996 <u>begroot</u> <i>f</i>	<u>rekening</u> <i>f</i>	1995 <u>rekening</u> <i>f</i>
Amsterdam MT	78	78	75	3.470.000	3.441.874	2.536.827
Amsterdam-elders	-	1	1	-	9.075	8.940
Den Haag	5	5	5	206.000	146.011	65.574
Rotterdam	5	5	4	175.000	180.000	96.000
Elders binnenland	16	12	14	270.000	209.898	231.401
Buitenland	-	6	14	200.000	334.631	150.594
Utrecht	3	3	-	35.000	26.381	-
Diverse medewerkers	-	-	-	-	34.000	-
	<u>107</u>	<u>110</u>	<u>113</u>	<u>4.356.000</u>	<u>4.381.870</u>	<u>3.089.336</u>

4. Overzicht aantal bezoekers/zaalbezetting/per balletproductie

Productie	<u>Aantal voorstellingen</u>							<u>Aantal bezoekers</u>	
	Totaal	MT	A'dam Elders	Den Haag	R'dam	Utrecht	N'land Elders	Totaal	MT
<u>Seizoen 1995/1996</u>									
Programma 3	1	1						1.051	1.051
Programma 4	19	14		2	3			23.977	20.325
Programma 5	12	12						10.926	10.926
Programma B reis	8						2	6	2.433
Programma 6	6	6							5.874
Balletfestival A	3	3							3.515
Balletfestival B	3	3							3.185
Balletfestival C	3	3							3.547
<u>Seizoen 1996/1997</u>									
Programma 1	9	8		1					7.184
Programma 2	18	14		2	2				18.605
Programma A reis	8		1				1	6	3.086
Programma 3	14	14							22.195
	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	<u>104</u>	<u>78</u>	<u>1</u>	<u>5</u>	<u>5</u>	<u>3</u>	<u>12</u>		<u>105.578</u>
									<u>93.148</u>

Capaciteit:

Amsterdam	- Muziektheater	: 1.594	bezoekers
Amsterdam	- Stadsschouwburg	: 900	bezoekers
Rotterdam	- Schouwburg	: 899	bezoekers
Den Haag	- Nederlands Danstheater	: 1.001	bezoekers
Eindhoven	- Stadsschouwburg	: 884	bezoekers
Groningen	- Stadsschouwburg	: 712	bezoekers
Enschede	- Twentse Schouwburg	: 785	bezoekers
Den Bosch	- Theater aan de Parade	: 790	bezoekers
Venlo	- De Maaspoort	: 660	bezoekers
Heerlen	- Stadsschouwburg	: 828	bezoekers
Nijmegen	- Stadsschouwburg	: 850	bezoekers
Tilburg	- Schouwburg	: 878	bezoekers
Arnhem	- Schouwburg	: 665	bezoekers
Leeuwarden	- Stadsschouwburg De Harmonie	: 840	bezoekers
Utrecht	- Stadsschouwburg	: 879	bezoekers
Maastricht	- Theater aan het Vrijthof	: 894	bezoekers

Aantal bezoekers

A'dam Elders	Den Haag	R'dam	Utrecht	N'land Elders
-----------------	-------------	-------	---------	------------------

	1.396	2.256		
--	-------	-------	--	--

			739	1.694
--	--	--	-----	-------

694	468 1.233	1.558	401	1.991
-----	--------------	-------	-----	-------

<u>694</u>	<u>3.097</u>	<u>3.814</u>	<u>1.140</u>	<u>3.685</u>
------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Zaalbezetting

Totaal	MT	A'dam Elders	Den Haag	R'dam	Utrecht	N'land Elders
--------	----	-----------------	-------------	-------	---------	------------------

65,9	65,9					
------	------	--	--	--	--	--

88,8	91,1		69,7	83,6		
------	------	--	------	------	--	--

57,1	57,1					
------	------	--	--	--	--	--

37,1					42	35,3
------	--	--	--	--	----	------

61,4	61,4					
------	------	--	--	--	--	--

73,5	73,5					
------	------	--	--	--	--	--

66,6	66,6					
------	------	--	--	--	--	--

74,2	74,2					
------	------	--	--	--	--	--

52,2	52,7		46,8			
------	------	--	------	--	--	--

71,2	70,9		61,6	86,7		
------	------	--	------	------	--	--

47,1		77,1			45,6	41,7
------	--	------	--	--	------	------

99,5	99,5					
------	------	--	--	--	--	--

<u>71,8</u>	<u>74,9</u>	<u>77,1</u>	<u>61,9</u>	<u>84,8</u>	<u>43,2</u>	<u>38,5</u>
-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

5. Onderverdeling van het personeelsbestand naar afdelingen

	Mensjaar salaris		In dienst ultimo boekjaar	
	<u>begroting</u>	<u>werkelijk</u>		
	1996	1996	1996	1995
Directie en overige afdelingen	5,9	7,1	8	6
Marketing	3,8	3,8	4	4
Planning	0,8	0,8	1	1
Artistieke staf	12,2	8,9	10	13
Muzikale leiding	5,0	4,7	6	6
Dansers	82	83,6	88	80
	<u>109,7</u>	<u>108,9</u>	<u>117</u>	<u>110</u>
<u>Technische Organisatie MT a)</u>				
Directie	1	1	1	1
Productieleiding	12	12	12	11
Secretariaat	3	3	3	3
Onderhoudsdienst	14,6	14,6	15	14
Decoratelier	36,8	32,3	34	33
Kostuumdienst opera	39,6	35,3	40	43
Kostuumdienst ballet	11,6	9,3	10	9
Kap- en grimedienst	9,8	9,8	10	10
Rekwisietendienst	12	13	14	11
AVC-dienst	8	8	8	8
Toneeldienst	57	56,4	56	56
Belichtingsdienst	34	32,6	33	34
	<u>239,4</u>	<u>227,3</u>	<u>236</u>	<u>233</u>
<u>Centrale afdelingen</u>				
Centrale Afdeling Financiën b)	17,5	15,6	16	17
Personeel & Organisatie c)	6,8	6,2	7	7
Afdeling Centrale Communicatie d)	3,6	4,2	7	6
Automatisering	-	0,4	1	-
	<u>27,9</u>	<u>26,4</u>	<u>31</u>	<u>30</u>

a) in dienst bij MT;

de werkelijke kosten van de TOM, en daarmee ook de salariskosten zijn als volgt versleuteld:

- DNO : 59 %
- HNB : 18 %
- MT : 23 %

6. Tableau de la troupe (op 31 december 1996)

BESTUUR

Drs. M. de Jong, voorzitter
Mr. A. Kosto, vice-voorzitter/secretaris
Mr. R.W.J. Groenink, penningmeester
E.H.C. Salomons
Drs. M. Stenvers

DIRECTIE

Wayne Eagling, artistiek directeur
Dick Hendriks, zakelijk directeur

ADJUNCT ZAKELIJK DIRECTEUR

Carin Buster

HUISCHOREOGRAAF

Toer van Schayk

MUZIKAAL LEIDER/DIRIGENT

Nicolette Fraillon

HOOFD ARTISTIEKE STAF

Reuven Voremborg

ARTISTIEKE STAF

Balletmeesters

Maria Aradi
Sonja Marchioli

Assistent-balletmeesters

Aina Bilkins

Choreologen/repetitoren

Malin Thoors Watt
Judy Maelor-Thomas

Henk van Dijk, videomaster
Rachel Beaujean, coördinator
Nationale Balletacademie

Assistenten artistieke staf

Benedikt van der Hoeven
Bert Leunis

MUZIKALE STAF

Robin Barker, eerste pianist en
muzikaal coördinator

Pianisten

Robert Greuter
Ryoko Kondo
Bert Mooiman
Michael Mouratch

PLANNING EN MARKETING

Ben van Heesbeen, hoofd marketing
Yvonne van Popta, hoofd planning
Marit Wisselink, medewerker marketing & P.R.
Annette Haverkamp, traffic en distributie
Minou Bijl, informatie en abonnementen

STICHTING HET NATIONALE BALLEET PLUS

Marcelle Gerlach, sponsoring en commerciële activiteiten

FINANCIËLE ZAKEN

Medewerk(st)ers van de Centrale Afdeling Financiën van Het Muziektheater

SECRETARIAAT

Anna-Marie Gelderman, secretaresse artistiek directeur en Stichtingsbestuur
Inge Denekamp, secretaresse zakelijk directeur en muzikaal leider
Peggy Klaver, receptioniste/telefoniste

SOCIALE EN MEDISCHE DIENST

Rob van Woerkom, masseur
John ten Kulve, fysiotherapeut
Medewerkers van de Centrale Afdeling Personeel en Organisatie van Het Muziektheater

BEDIENING VOLGSPOTS

Hilde Kokshoorn, coördinator
Elco Bos
Esther Brokke
Ivar Janmaat
Edwin Koopmanschap
Gabrielle Lührman
Katrina Stewart

b) de kosten zijn als volgt versleuteld:

- DNO : 44,4 %
- HNB : 26,6 %
- MT : 29,0 %

c) de kosten zijn als volgt versleuteld:

- DNO : 47,5 %
- HNB : 30,2 %
- MT : 22,3 %

d) de kosten zijn als volgt versleuteld:

- DNO : $33 \frac{1}{3}$ %
- HNB : $33 \frac{1}{3}$ %
- MT : $33 \frac{1}{3}$ %

* volgspotcoördinator niet meegenomen in mensjaar salaris berekening

eerste solisten

Wim Broeckx
Nathalie Caris
Coleen Davis
Clint Farha
Alexander Gouliaev
Caroline Sayo Iura
Jahn Magnus Johansen
Boris de Leeuw
Larissa Lezhnina
Jane Lord
Anna Seidl
Valerie Valentine
Jeanette Vondersaar

tweede solisten

Bruno Barat
Rachel Beaujean
Kevin Cregan
Kumiko Hayakawa
Esther Protzman
Barry Watt

grands sujets

Robert Bell
Valerie Clark
Alfredo Fernandez
Andrew Kelley
Simonetta Lysy
Claire Philippart
Susan Pond
Sofiane Sylve

coryphées

Sjef Annink
Andrew Butling
Enrichetta Cavalotti
Sabine Chaland
François-Noël Cherpin
Stephane Dalle
David Dawson
Alexandros Altin Kaftira
Jennifer Karius
Gaël Lambiotte
Alexander Money-Kyrle
Christopher Newnam
Maartje Prince
Leon Pronk
Nicolas Rapaic
Amy Raymond
Marieke Simons
Yumiko Takeshima
Sandra Verbaas
Aaron Watkin

corps de ballet

Igor Beliaev
Katja Björner
Jeannette den Blijker
Brenda Bood
Heather Colledge
Monique Duurvoort
Steven Etienne *
Arend van Hoorn
Rachael Hunt
Brigitte van Ikelen
Paola Inguaggiato
Roger Jansen
Sabrino van der Kamp
Constanze Karl-Rückert
Chelsea King
Saskia Krol
Denise Kromopawiro
David Makhateli
Núria Martinez
Enrico Mathis
Denise Mitsche
Christiane Palha
Maya Pevzner
Kees Prince
Clair Thomas
Marta Reig-Torres
Giuseppe de Ruggiero
Yoko van Reysen
Paulo de Sousa Moura *
Grigori Tchitcherine
Ibolya Triz
Daniëlle Valk
Greet Vinckier
Eric Wästhed *

élèves

Véronique Lauwers

aspiranten

Laura Benningshof
Arjan van Hamersveld
Mistaya Hemingway
Igone de Jongh

* tijdelijk contract